

СХВАЛЕНО

педагогічною радою,

протокол № 3 від 10.01.20

Голова педради

_____ **А.В.Желновач**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по Олексіївській

ЗОШ І-ІІІ ступенів

від 11.01.2020 №

Директор школи

_____ **А.В.Желновач**

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність

учасників освітнього процесу

Олексіївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів

Краснокутської районної ради Харківської області

I. Загальні Положення

1. Положення про академічну доброчесність Олексіївської загальноосвітньої школи I-III ступенів Краснокутської районної ради Харківської області (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.
2. Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього розпорядку, колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.
3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.
4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища та мікроклімату в колективах для забезпечення результативності освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов'язані виконувати норми даного Положення.
5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах: освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).
6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

II. Поняття та принципи академічної доброчесності та норми забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень, попередження порушень освітнього процесу.
2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:
 - демократизм;

- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- прозорість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3. Етика та академічна доброчесність забезпечуються:

3.1. учасниками освітнього процесу шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази закладу;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної(наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

3.2. здобувачами освіти шляхом:

- самостійного виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);
- особистою присутністю на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами.

3.3. педагогічними працівниками шляхом:

- надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- об'єктивного і неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.

III. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

1. Порушенням академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу.

Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ’єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2. Протиставлення приватних інтересів інтересам закладу освіти, педагогічної спільноти – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об’єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

2.6. Приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв’язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

2.7. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники освітнього закладу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- при необ’єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;
- спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об’єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

2.8. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, ДПА тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- під час моніторингу якості знань не зараховуються результати;
- при участі в I етапі (шкільному) Усеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсах робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

IV. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики та академічної доброчесності

1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.
2. Положення доводиться до батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.
3. Заступник директора/завідувача закладу, який/яка відповідає за методичну роботу:
 - 3.1. Забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;
 - 3.2. Використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.
4. Педагогічні працівники, в процесі своєї освітньої діяльності, дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу із здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).
5. Для прийняття рішення про призначення відповідальності за списування створюється Шкільна Комісія з попередження списування здобувачами освіти (далі – Комісія) у складі класного керівника, вчителя-предметника, представника учнівського самоврядування класу.
6. Комісія в разі встановлення фактів списування надає рекомендації щодо обрання форми відповідальності (повторне проходження оцінювання, відповідного освітнього компонента освітньої програми) з урахуванням індивідуальних результатів освітньої діяльності здобувача.

V. Норми та правила академічної доброчесності

1. Педагогічних працівників:

1.1. Поважати права та свободи здобувачів освіти і колег відповідно до українських та міжнародних правових норм, суспільної моралі та професійної етики.

1.2. Бути носієм моралі, її виразником і захисником, прикладом високої культури, професійної майстерності й здорового способу життя.

1.3. Сповідувати принципи академічної свободи та відповідальності у педагогічній, науково-дослідницькій та виховній діяльності.

1.4. Діяти відкрито і прозоро у всіх сферах шкільного життя.

1.5. Постійно працювати над підвищенням свого професійного, інтелектуального, культурного рівня, проявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання службових обов'язків, передавати свій досвід колегам.

1.6. Практикувати інноваційні педагогічні технології, спрямовані на гармонійне поєднання світоглядних, комунікаційних, компетентнісних аспектів, розвиток активного інтелекту й соціальної корисності особистості.

1.7. Науково обґрунтовувати використання віртуальних технологій в освітньому процесі, не допускати проявів шкідливого впливу на свідомість людини, експлуатації її інтелекту, підміни істинного знання віртуальним захопленням.

1.8. Формувати гнучкі освітні програми й курси, адаптовані у середовище сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, дотримуючись принципу інформаційної цінності та етики.

1.9. Сумлінно проводити на високому професійному рівні кожний урок, виховний захід, не допускати безпринципності в освітньому процесі, дотримуючись педагогічного такту. Формувати на заняттях дух взаємного порозуміння та доброзичливості.

1.10. Об'єктивно оцінювати знання здобувачів освіти, не допускаючи особистої неприязні, впливу родини, друзів чи службових осіб.

1.11. Поважати думку здобувачів освіти і підтримувати учнівські пропозиції, спрямовані на утвердження академічних чеснот. Підтримувати здобувачів освіти у дослідницьких починаннях і сприяти розкриттю їх інтелектуального потенціалу.

1.12. Не створювати здобувачам освіти на уроках чи під час ДПА сприятливих умов для списування, використання недозволених матеріалів, фальсифікації даних під час складання іспитів, захистів МАНівських робіт.

1.13. Проводити просвітницьку роботу, виховувати сучасних професіоналів на засадах гуманізму та патріотизм.

2. Здобувачів освіти:

- 2.1. Гідно нести звання здобувача освіти, представляти свій заклад освіти, захищати його честь і сприяти створенню його позитивного іміджу.
- 2.2. Сповідувати принципи академічної свободи, інтелектуальної самостійності та відповідальності. Ініціювати пропозиції, спрямовані на удосконалення освітнього процесу.
- 2.3. Підтверджувати свій рівень сумлінності у всьому освітньому процесі: відвідувати уроки та працювати над створенням індивідуальної освітньої траєкторії.
- 2.4. Не допускати проявів академічної нечесності: прохання про сприяння, надання або отримання допомоги від третіх осіб під час складання будь-якого виду підсумкового контролю; наклепи на інших учнів та учителів; використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної чи вищої оцінки; списування під час написання контрольної, самостійної, лабораторної роботи, ДПА.
- 2.5. Не пропонувати неправомірну винагороду учителям при оцінюванні результатів перевірочних робіт.
- 2.6. Не допускати хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, перевірочних робіт. Не копіювати в інших здобувачів освіти лабораторних робіт, комп'ютерних програм, рефератів.
- 2.7. Не здійснювати самовільно аудіо чи відео запису навчальних занять.
- 2.8. Поважати учителя як людину, особистість, педагога й співпрацювати для утвердження академічних чеснот, розвитку науково-освітніх новацій і захисту суспільної моралі.
- 2.9. Розвивати в собі лідерські якості, вміння працювати в команді та духовно-інформаційну мобільність.
- 2.10. Дотримуватись культури поведінки й спілкування, відстоювати морально-етичні принципи і стандарти, цивілізовані підходи і норми світосприйняття.
- 2.11. Бути зібраним, охайним, шляхетним у буденному житті, підтримувати відповідний зовнішній вигляд.
- 2.12. Створювати і підтримувати сприятливий морально-психологічний клімат у учнівському середовищі, бути толерантним.
- 2.13. Проявляти активну життєву позицію; бути ініціативним у всіх сферах життя учнівської спільноти закладу освіти.
- 2.14. Бережливо ставитися до майна закладу освіти та його інфраструктури, дотримуватися чистоти і порядку в усіх приміщеннях закладу, на його території.

VI. Комісія з питань академічної доброчесності

1. З метою контролю за виконання норм цього Положення в закладі освіти створюється комісія з питань академічної доброчесності (далі – комісія).
2. Комісія наділяється правом одержувати й розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу освіти щодо вживання заходів відповідно до чинного законодавства України та нормативних актів закладу.
3. У своїй діяльності комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та вищої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом закладу освіти.
4. Склад комісії затверджується рішенням педагогічної ради. Строк повноважень комісії становить 3 роки.
5. Склад комісії становить 5 осіб, які є моральними авторитетами закладу освіти упродовж тривалої педагогічної діяльності. У випадку необхідності до складу комісії залучаються інші представники шкільної спільноти, які володіють необхідними знаннями щодо предмету розгляду і можуть підтвердити або спростувати наявність порушення.
6. До комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень може звернутися будь-який працівник закладу або здобувач освіти.
7. Повноваження Комісії:
 - одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
 - залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
 - проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів освіти;
 - ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти та наукової діяльності;
 - готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та наукову діяльність закладу освіти;
 - надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів ефективного дотримання норм цього Положення;
 - інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів закладу освіти.

8. Комісія звітує про свою роботу раз на рік.

VII. Заключні Положення

1. Положення ухвалюється педагогічною радою закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту затвердження наказом директора Закладу.
2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи.